

Deri Hastalıklarında **Topikal Antibiyotik Kullanım Rehberi**

Editörler

Doç. Dr. Ayşe Serap KARADAĞ

Prof. Dr. Ümit TÜRSEN

© Copyright 2020

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-625-7795-75-3

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Deri Hastalıklarında Topikal Antibiyotik
Kullanım Rehberi

Yayıncı Sertifika No

47518

Editörler

Doç. Dr. Ayşe Serap KARADAĞ
Prof. Dr. Ümit TÜRSEN

Baskı ve Cilt

Göktuğ Ofset

Bisac Code

MED062060

Yayın Koordinatörü

Yasin Dilmen

DOI

10.37609/akya.410

UYARI

Bu üründe yer alan bilgiler sadece lisanslı tıbbi çalışanlar için kaynak olarak sunulmuştur. Herhangi bir konuda profesyonel tıbbi danışmanlık veya tıbbi tanı amacıyla kullanılmamalıdır. *Akademisyen Kitabevi* ve alıcı arasında herhangi bir şekilde doktor-hasta, terapist-hasta ve/veya başka bir sağlık sunum hizmeti ilişkisi oluşturmaz. Bu ürün profesyonel tıbbi kararların eşleniği veya yedeği değildir. *Akademisyen Kitabevi* ve bağlı şirketleri, yazarları, katılımcıları, partnerleri ve sponsorları ürün bilgilerine dayalı olarak yapılan bütün uygulamalardan doğan, insanlarda ve cihazlarda yaralanma ve/veya hasarlardan sorumlu değildir.

İlaçların veya başka kimyasalların reçete edildiği durumlarda, tavsiye edilen dozunu, ilacın uygulanacak süresi, yöntemi ve kontraendikasyonlarını belirlemek için, okuyucuya üretici tarafından her ilaca dair sunulan güncel ürün bilgisini kontrol etmesi tavsiye edilmektedir. Dozun ve hasta için en uygun tedavinin belirlenmesi, tedavi eden hekimin hastaya dair bilgi ve tecrübelerine dayanak oluşturması, hekimin kendi sorumluluğundadır.

Akademisyen Kitabevi, üçüncü bir taraf tarafından yapılan ürüne dair değişiklikler, tekrar paketlemeler ve özelleştirmelerden sorumlu değildir.

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

Akademisyenlik hayatımda ideallerimi
gerçekleştirirken bana sabırla destek olan
sevgili eşim Remzi, oğlum İbrahim ve kızım
Serra'ya...

Ayşe Serap Karadağ

Akademik yolculuğumda bana özveriyle
yardımcı olan sevgili eşim Belma, oğlum Kaan
ve kızım Doğa'ya...

Ümit Türsen

Önsöz

Topikal antibiyotikler başta dermatologlar olmak üzere genel cerrahi, aile hekimi, dahiliye ve pediatri gibi çok sayıda disiplin tarafından yaygın şekilde kullanılmaktadır. Derinin çok sayıda mikroorganizmaya maruz kalması, florada yerleşik fırsatçı patojenler ve girişimsel işlemler sonrası deri bütünlüğünün bozulması gibi nedenlerle deri enfeksiyona açık hale gelmekte ve topikal antibiyotiklere ihtiyaç olmaktadır. Bazı inflamatuvar hastalıklarda da etyolojide yer alan bakteriler nedeniyle topikal antibiyotikler kullanılmakta ve antiinflamatuvar etkilerinden yararlanılmaktadır. Oksitetrasiklin hidroklorür, fusidik asit, mupirosin, retapamulin ve klindamisin gibi topikal antibiyotikler deri enfeksiyonlarının tedavisinde sık kullandığımız etken maddelerdendir.

Antibiyotiklerin doğru ve akılcı kullanımı oldukça önemli olup ihtiyacı olan hastaya zamanında başlamak kadar, zamanında ilacı sonlandırmak, hangi endikasyonda topikal hangi endikasyonda sistemik tedavi verileceğine karar vermek de oldukça önemlidir. Gereksiz antibiyotik kullanımı özellikle akne ve rozase gibi kronik hastalıklarda dirençli suşların çoğalmasına ve hastalıkların tedavilere dirençli hale gelmesine neden olacaktır. Bu konuda çeşitli rehberler ve kaynaklar bizlere yol gösterici olmaktadır.

Bizler bu rehberle hem dermatologlara hem de deri hastalıklarıyla karşılaşan farklı disiplinlerden antibiyotik kullanan meslektaşlarımıza yardımcı olmaya çalışmaktayız. Gerek ulusal gerekse uluslararası az sayıda rehber olan bu konuda elinizdeki kaynağın bir boşluğu doldurmasını ve yararlı olmasını diliyor, yayında emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ediyoruz.

Yazarlar

Doç. Dr. Ayşe Serap KARADAĞ

İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, İstanbul

Prof. Dr. Ümit TÜRSEN

Mersin Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, Mersin

Doç. Dr. Düriye DENİZ DEMİRSEREN

Ankara Bilkent Şehir Hastanesi, Dermatoloji Anabilim Dalı, Ankara

Prof. Dr. Akın AKTAŞ

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı

Dr. Öğr. Üyesi Arzu KARATAŞ

Başkent Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Ankara

Prof. Dr. Selma EMRE

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı, Ankara

Prof. Dr. İdil ÜNAL

Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı, İzmir

Uzm. Dr. Tuğba Kevser UZUNÇAKMAK

İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, İstanbul

Dr. Öğr. Üyesi Mine Müjde KUŞ

Dr. Öğr. Üyesi, KSÜ Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı, Kahramanmaraş

Prof. Dr. Göknur KALKAN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Ankara

Dr. Öğr. Üyesi Erdinç TERZİ

İstanbul Gelişim Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Yüksekokulu, Avcılar, İstanbul

Doç. Dr. Andaç SALMAN

Marmara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıkları Anabilim Dalı, İstanbul

Prof. Dr. Ayşın KÖKTÜRK

Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı, Mersin

Prof. Dr. Nida KAÇAR

Pamukkale Üniversitesi Tıp Fakültesi, Deri ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı, Denizli

Doç. Dr. Bengü GERÇEKER TÜRK

Özel Muayenehane, Bayraklı, İzmir

Dr. Öğr. Üyesi Ömer KUTLU

Uşak Üniversitesi Tıp Fakültesi Dermatoloji Anabilim Dalı, Uşak

Uzm. Dr. Banu TAŞKIN

*Koç Üniversitesi Hastanesi, Dermatoloji
Anabilim Dalı, İstanbul*

Prof. Dr. Tamer İrfan KAYA

*Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi,
Dermatoloji Anabilim Dalı, Mersin*

Uzm. Dr. Hatice KAYA ÖZDEN

*Kocaeli Derince Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Dermatoloji Bölümü, Kocaeli*

Uzm. Dr. Hasan AKSOY

*İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Göztepe
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri
ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı,
İstanbul*

Uzm. Dr. Melek ASLAN

KAYIRAN

*İstanbul Medeniyet Üniversitesi, Göztepe
Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Deri
ve Zührevi Hastalıklar Anabilim Dalı,
İstanbul*

Uzm. Dr. Ezgi ÖZKUR

*İstanbul Şişli Etfal Eğitim ve Araştırma
Hastanesi, Dermatoloji Bölümü,
İstanbul*

İçindekiler

Bölüm 1	Giriş.....	1
	<i>Doç. Dr. Ayşe Serap KARADAĞ, Prof. Dr. Ümit TÜRSEN</i>	
Bölüm 2	Topikal Antibiyotikler (Çeşitleri, Etki Mekanizmaları)	3
	<i>Doç. Dr. Düriye DENİZ DEMİRSEN</i>	
Bölüm 3	Yüzeyel Bakteriyel Enfeksiyonlar.....	9
	A. İmpetigo.....	9
	<i>Prof. Dr. Akın AKTAŞ</i>	
	B. Ektima.....	20
	<i>Dr. Öğr. Üyesi Arzu KARATAŞ</i>	
	C. Folikülit	29
	<i>Prof. Dr. Selma EMRE</i>	
	D. Fronkül/Karbonkül	36
	<i>Prof. Dr. İdil ÜNAL</i>	
	E. Apse.....	43
	<i>Uz. Dr. Tuğba Kevser UZUNÇAKMAK</i>	
	F. Piyoderma, Erizipel ve Selülit.....	49
	<i>Dr. Öğr. Üyesi Mine Müjde KUŞ</i>	
	G. Korinobakteriyum Türlerine Bağlı Deri Enfeksiyonları	59
	<i>Prof. Dr. Göknur KALKAN</i>	
	H. Paronişi ve Tırnak Batmalarında Antibiyotik Tedavisi.....	77
	<i>Dr. Öğr. Üyesi Erdinç TERZİ</i>	
Bölüm 4	Dermatitlerde Ne Zaman Topikal Antibiyotikler?.....	87
	<i>Doç.Dr.Andaç SALMAN</i>	
Bölüm 5	Aknele Topikal Antibiyotikler	95
	<i>Doç. Dr. Ayşe Serap KARADAĞ</i>	
Bölüm 6	Rozase Tedavisinde Topikal Antibiyotikler	107
	<i>Prof. Dr. Ayşın KÖKTÜRK</i>	
Bölüm 7	Hidradenitis Süpürativada Topikal Antibiyotikler.....	115
	<i>Prof. Dr. Nida KAÇAR</i>	

Bölüm 8	Cerrahi İşlem Sonrası Topikal Antibiyotikler	125
	<i>Doç. Dr. Bengü GERÇEKER TÜRK</i>	
Bölüm 9	Elektrokoter/Kriyoterapi Sonrası Topikal Antibiyotikler	131
	<i>Dr. Öğr. Üyesi Ömer KUTLU</i>	
Bölüm 10	Kozmetik İşlemler Sonrası Topikal Antibiyotikler	139
	<i>Uzm. Dr. Banu TAŞKIN</i>	
Bölüm 11	Kronik Yara/Ülser Tedavisinde Topikal Antimikrobiyaller	147
	<i>Prof. Dr. Tamer İrfan KAYA</i>	
Bölüm 12	Parazitik ve Viral Deri Enfeksiyonlarında Topikal Antibiyotikler	157
	<i>Uzm. Dr. Hatice KAYA ÖZDEN</i>	
Bölüm 13	Bakteriyel Taşıyıcılıkta Topikal Antibiyotikler	167
	<i>Uzm. Dr. Hasan AKSOY</i>	
Bölüm 14	Topikal Antibiyotik Direnci ve Önlemler	177
	<i>Uzm. Dr. Melek ASLAN KAYIRAN</i>	
Bölüm 15	Topikal Antibiyotiklerde Yenilikler	187
	<i>Uzm. Dr. Ezgi ÖZKUR</i>	